

Spoštovani!

Ljudje, ki v Mariboru živimo, delamo, se šolamo, preživljamo prosti čas, hodimo k zdravniku itd., smo **globoko razočarani nad povsem neučinkovitim javnim potniškim prometom**. Ta se je bistveno poslabšal po takoimenovanih "izboljšavah" z začetka leta. Mnogi zdaj zamujamo v službo in šolo. Zaradi neobstoječih večernih avtobusov ne moremo zvečer z javnim prevozom na nobeno športno tekmo ali kulturno prireditev. Invalidi, bolni in starejši, še posebej s Tezna, ne moremo niti do bolnice.

Izkušnje iz tujine nas učijo, da se **uporaba javnega prevoza poveča takrat, ko je ta funkcionalen, dostopen, frekventen in prilagojen potrebam uporabnikov**. Vi ste storili ravno obratno, znižali ste frekventnost, dele mesta in okolice ste povsem odrezali.

Marsikdo med nami, ki je prej avtobuse redno uporabljal, je prav zaradi teh sprememb **prisiljen sestiti v osebni avtomobil**. S tem se povečuje gneča na cesti, ustvarjajo se prometni zamaški.

Dolge kolone jekla ne le podaljšujejo čas potovanja in negativno vplivajo na psihično in fizično zdravje ljudi, ampak tudi dodatno onesnažujejo okolje (izpusti toplogrednih plinov, onesnaževanje zraka, zvočno onesnaževanje, itd.). Občutno **poslabšanje javnega potniškega prometa prihaja v času zaostrovanja podnebne krize**, ko bi morali zmanjševati rabo/odvisnost od osebnega avtomobila in drastično krepiti javni prevoz ter ga narediti dostopnega vsem! Občina ne bo mogla doseči trajnostnega razvoja dokler operira po logiki minimalnega števila linij.

Problem pa ni samo javni mestni potniški promet, ki ga izvaja Marprom, ampak tudi **medkrajevni potniški promet**. Nekateri kraji so med vikendi povsem odrezani od Maribora, povezave med tednom pa niso dovolj pogoste. Medkrajevni potniški promet bi moral biti povezan in usklajen z mestnim potniškim prometom. Biti bi moral v skupni, družbeni lasti in služiti ljudem. Za dobro povezanost na centralni ravni mora skrbeti Družba za upravljanje javnega potniškega prometa.

Avtobusi bi morali biti prilagojeni našim potrebam, ne interesom občinskih funkcionarjev. Mnogi med nami smo vam že pisali s konkretnimi pritožbami, a do konkretnih sprememb še ni prišlo. Zakaj ne sprejmete odgovornosti in upoštevate volje ljudi?

OD OBČINE IN ODGOVORNIH ZA JAVNI POTNIŠKI PROMET ZAHTEVAMO:

1. **Minimum ni dovolj**. Zahtevamo javni potniški promet na visokem nivoju. Avtobusi morajo postati boljše alternativa osebnim avtomobilom.
2. Avtobusi morajo povezovati **ključno mestno infrastrukturo**. Ljudje morajo imeti vseskozi dostop do bolnišnic, šol, pokopališča in drugih ključnih točk.

3. Potniki, lokalne skupnosti, delavke in delavci morajo **biti vključeni v odločanje** o javnem potniškem prometu, njihove potrebe morajo biti upoštevane.
4. Izboljšati se morajo delovni pogoji voznic in voznikov avtobusov ter ostalih zaposlenih na JPP. Preko tega se lahko dvigne kvaliteta javne storitve (javnega potniškega prometa).
5. Občina je komentarje in pripombe na javnih posvetovanjih in dopisno povsem ignorirala, **zato zahtevamo, da se pri upoštevanju sprememb voznih redov vključi mnenja ljudi.**
6. Zahtevamo, da se: **linija 12 ponovno vzpostavi z vožnjami vsaj na 20 minut**, kot je bilo pred spremembami, **linija 16 ob koncih tedna podaljša z zadnjim odhodom iz Dupleka po 22. uri**, namesto obstoječega prezgodnjega odhoda okoli 18. ure.
7. Zvečer in ob vikendih mora biti frekventnost avtobusov višja, tudi iz in do okoliških krajev (Bresternica, Duplek, Ruše, Zrkovci itd.).
8. Javni prevoz mora delovati v javno dobro in ga ne sme voditi profitni motiv. **Ukinjanje linij zaradi nerentabilnosti je nesprejemljivo.**
9. Trenutna razporeditev avtobusnih linij in voznih redov je neuravnotežena – v prometni konici ima Brezje 6 odhodov, Zrkovci pa le enega; zvečer ima Brezje 4 odhode, Zrkovci pa nobenega, prav tako so težava vikendi.
Zahtevamo:
  - vzpostavitev novih postajališč na območju med linijama 3 ali 16 in Brezjem,**
  - preusmeritev linije 3 ali 16 na območje modre/oranžne trase, kot alternativa za večjo dostopnost,**
  - izenačitev frekvence linije 9 z linijo 3 – tudi ob vikendih in praznikih**
10. Frekventnost avtobusov mora biti visoka ne glede na število uporabnikov. **Če je na določeni liniji manj potnikov, se lahko uporabi manjše vozilo.**
11. Linije P in G morajo biti usklajene, tako, da olajšajo prestopanje. **Prestopanj naj bo čim manj, saj je za starejše to naporno in utrujajoče.**
12. Zahtevamo povrnitev **neposredne povezave med Teznom in UKC.**
Trenutna ureditev onemogoča dostop starejšim, bolnim in gibalno oviranim, ki ne morejo enostavno pešačiti od Europarka do bolnice.
13. Avtobusi in postajališča morajo biti dostopna vsem.
14. **Avtobusi naj vozijo glede na delovnike** – zlasti popoldne in zgodaj zjutraj. **Frekventnost naj bo prilagojena jutranjim in popoldanskim konicam** (odhod na delo, v šolo).

15. Zagotoviti je potrebno **varno** izstopanje za gibalno ovirane pri UKC.
16. Postaje morajo biti urejene in varne.
17. Avtobusi **naj se prilagodijo dogajanju v mestu, javnim prireditvam, športnim tekmovanjem in kulturnim dogodkom**. Tako bodo ljudje lahko obiskovali kulturne in športne prireditve tudi v večernih urah.
18. Počitniški vozni redi se naj prilagodijo tako, da bodo ljudje lahko normalno uporabljali javni prevoz **tudi med počitnicami**.
19. Spremembe linij, zamude, nove storitve naj bodo **vneprej jasno in pregledno objavljene**.
20. Prestopanje kot učinkovit način uporabe javnega potniškega prometa ni bilo ustrezno predstavljeno javnosti. Da bo sistem prestopanj funkcionalen, zahtevamo:
  - namestitev preglednih zemljevidov linij na večjih prestopnih postajališčih, v formatu vsaj A2, z jasno označeno lokacijo »Vi ste tukaj«,
  - objavo sheme linije z označenimi prestopnimi točkami v vsakem avtobusu, tudi s pomočjo zvočnih napovedi,
  - nadgradnjo aplikacije M Mobilnost, da omogoča iskanje poti po kriterijih: »najhitrejša povezava« in »najmanj prestopov«.
21. **Zahtevamo vrnitev linije 3 in 12 ter ponovno vzpostavitev krožnih povezav, ki so učinkovito povezovale različne predele mesta!** Prejšnje krožne linije so omogočale neposredno, hitro in enostavno potovanje brez prestopanja ter povezovale pomembna stanovanjska in delovna območja (Tezno, Tabor, Borova vas, Pobrežje ...).
22. **Zahtevamo dogovor med občinami za vzpostavitev učinkovitega medobčinskega javnega prometa!**
Uporabniki iz sosednjih občin (Slovenska Bistrica, Duplek, Hoče, Miklavž, Rače, Starše, Ruše) nimajo ustreznih povezav z Mariborom ali so te popolnoma neuskklajene.

Od Mestne občini Maribor pričakujemo, da na zahteve odgovori do 9. 5. 2025.

Občanke in občani združeni v Pobudi za boljši javni potniški promet